

kort at kommentere nogle af de punkter, der er blevet rejst af de enkelte ordførere.

Først er jeg enig med hr. Gade i, at den dagsorden, der er vedtaget, udmærker sig ved både at hvile på et bredt grundlag i Folketinget og have et nok så præcist indhold. Og regeringen vil selvfølgelig med de kommentarer, jeg har gjort i dag, betragte det dagsordensforslag, som Folketinget om et øjeblik vedtager, som vores mandat for forhandlingerne ikke bare i forbindelse med den ekstraordinære samling, men nok så meget i den fortsatte proces.

Hr. Gade og adskillige andre ordførere gjorde med rette meget ud af det fortsatte arbejde i CSD. Det er vigtigt, at vi gør CSD til et permanent organ, og det er vigtigt, at vi fylder det med et konkret indhold omkring konkrete, relevante emner. Og dér har hr. Gade, Socialdemokratiets ordfører og Venstres og De Konservatives ordførere, hr. Estrup og andre jo med rette peget på, at de emner, der her nævnes om energi, ferskvandsressourcer, skove, biodiversitet osv., med rette er nøgleemner i den fortsatte diskussion.

Hr. Gade siger meget realistisk, at vi skal indgå i nogle alliancer med andre, og jeg tror, at et af formålene med den meget bredt sammensatte delegation, vi sender til New York, er, at vi på alle planer skal prøve at skaffe os nye venner og udbygge de mange venskaber, vi har i forvejen.

Vi har et godt samarbejde inden for EU. Det er svært, synes jeg, ud fra en global miljøbetragtning at være negativ over for EU-samarbejdet. Faktisk er det lykkedes EU-landene at markere en meget stærk profil, og man kan roligt sige baseret på de erfaringer, jeg hidtil har haft, at det entydigt har været en fordel for miljøet.

Det er ikke ensbetydende med, at der ikke er konflikter. Det er der jo også i det danske Folketing, men det er ensbetydende med, at resultatet næsten altid har været et skridt i den rigtige retning. Og havde vi ikke haft et EU, som følte sig forpligtet af nogle målsætninger, og som var i stand til at agere i fællesskab, så var processen faldet fra hinanden, fordi processen jo hviler på en dialog mellem den rige og den fattige del af verden. Og i de rige lande uden for EU på nær lande som Norge og Schweiz er der jo desværre sket det siden Rio, at dér er der en voksende modstand mod at forpligte sig miljømæssigt internationalt.

Hr. Gade nævnte USA, og det er jo rigtigt, at amerikanerne har haft svært ved at leve op til de målsætninger, de selv har givet udtryk for. Men man skal være opmærksom på, at det nok ikke

så meget er den amerikanske regering, der ikke ønsker at spille med sammen med os andre, som det er konservative kræfter i den amerikanske kongres. Det problem kender vi jo også i vores eget land, men dér har de en noget stærkere placering og et noget mere negativt syn på tilværelsen, end vi heldigvis har i Danmark. Og derfor kan det ikke altid lykkes for den amerikanske regering at komme igennem.

Men ser man uden for USA, må man nok sige, at lande, der tidligere var meget miljøprogressive, desværre har bevæget sig i den gale retning, ikke mindst når vi diskuterer spørgsmål som klima, biodiversitet osv., og derfor er det utroligt vigtigt, at vi har EU-landene.

Det er også vigtigt, at vi har alliancer med 77-lande-gruppen, ikke bare en dialog direkte med denne gruppe, men med grupper i den forbindelse, og dér har Danmark i kraft af programsamarbejdslandesamarbejdet, i kraft af Danced-samarbejdet en række spillemuligheder, og vi bruger dem, synes jeg, med styrke, men der er ingen tvivl om, at vi kan gøre det endnu bedre i fremtiden. Og endelig er der samspillet med NGO'erne, som jeg allerede har talt om. Det er meget, meget vigtigt.

Hr. Gade var inde på spørgsmålet om energi, og energi prægede heldigvis debatten i dag. Det er et nøgletema. Han var inde på én interessant betragtning, nemlig at der er parallelitet mellem det, der er løsningen, når vi ser på den rige verdens forpligtelse til at reducere sit ressourceforbrug, og det, den tredje verden skal for at opnå en bæredygtig udvikling på energiområdet, hvor det faktisk er de samme teknologier, der skal tages i anvendelse.

Det vil sige, hvis vi er foregangsland – hvis ikke det støder nogen, at jeg bruger udtrykket – eksempelvis på kravene til teknologiudviklingen til den vedvarende energi, at så er der et kolossalt spill over, som vil gavne den tredje verden.

Jeg er helt uenig med den taler, der sagde, at det er bagtroppen, der giver resultaterne i det internationale miljøsam arbejde. Det er altså ikke min erfaring. Det kan være, at det er det inden for den pågældende talers eget parti, men det er det ikke i det internationale miljøsam arbejde.

Dér er det fortroppen, der, hvis den er tilstrækkelig stærk og tilstrækkelig orienteret over for de svagere lande i feltet, sætter linjen, og det er min bestemte overbevisning, at EU kan spille en rolle, men kun hvis der er lande inden for EU, der hele tiden er med til at præge udviklingen.